

Відповідаючи на звернення: бур'ян без коренів, без листя...

Останнім часом почастишали звернення мешканців подільських сіл до спеціалістів відділів управління фітосанітарної безпеки у зв'язку з поширенням дивної рослини червонувато-коричневого, інколи жовтуватого забарвлення, яка обплітає сільськогосподарські культури, а в останні роки навіть декоративні рослини, квіти на клумбах, заважаючи нормальному їх росту, розвитку, плодоношенню.

Позбутися цього лиха дуже важко. Особливо страждає така потрібна в якості корму для тварин конюшина. В народі цю рослину охрестили Конянкою. Тож селян турбує що це за рослина, чи небезпечна для тварин, людини?

Це повитиця, в агрономічних колах відома як кускута— однорічна рослина-паразит, що немає ні коренів, ні справжніх листків, живе користуючись іншими рослинами; має багато видів, на Чернівечинні зустрічаються в основному повитиця польова та конюшинова. Сходи з'являються в травні, коли добре прогріється повітря і ґрунт. Проростки у вигляді блідо-жовтого вусика роблять кругові рухи проти годинникової стрілки, поки не обплетуть кількома витками зелену рослину, прикріплюються до неї за допомогою присосок і висмоктують із рослини поживні речовини. Пізніше паразит утворює численні пагони, якими обплітає дикі або культурні рослини. Одна особина повитиці може заплести до двохсот інших рослин. Стебла повитиці ниткоподібні, гіллясті, жовті або жовтогарячі. Квітки зібрані в густі клубочки білого або зеленувато-білого кольору. Плід – коробочка, в якій знаходиться дуже дрібне шорстке насіння. Розмножується бур'ян насінням і відрізками стебла, які дуже добре приживаються. Одна рослина може дати до тридцяти тисяч насінин, які зберігають схожість у ґрунті до шести, а іноді до двадцяти п'яти років. Повитиця – злісний бур'ян-паразит засмічує посіви багаторічних і однорічних трав, узбіччя доріг, неугіддя, береги річок, населені пункти, залізничні колії. Суцільна маса повитиці у вигляді густої повсті з тонких ниткоподібних стеблин спричиняє повне відмирання культурних рослин і втрату врожаю, вона уражує картоплю, томати, буряк, моркву, петрушку, цибулю тощо.

Найбільшу шкоду повитиця наносить посівам конюшини, люцерни. Іноді кількість насіння повитиці польової в партії люцерни в декілька раз перевищує кількість насіння люцерни. На повитиці розвивається багато шкідників: довгоносики, попелиці, які потім поширюються на культурні рослини. Крім того, повитиця може переносити віруси: мозаїки цукрових буряків, томатів, жовтухи айстр тощо.

Цей бур'ян отруйний для великої рогатої худоби, у коней може викликати важкі хронічні захворювання і навіть з летальними випадками. Особливо проявляються отруйні властивості паразита під час цвітіння і утворення насіння.

При виявленні рослини повитиці на своїй ділянці потрібно не гаючись їх скосити, зібрати у закриту тару, винести та знищити, не допускаючи цвітіння і утворення насіння. Крім того, потрібно перевіряти насінневий фонд усіх культур на виявлення насіння повитиці. При виявленні обов'язково провести доочищення, а купуючи насіння звертати увагу на чистоту посівного матеріалу. В місцях засміченості слід висівати багаторічні злакові трави, проводити оранку, боронування, культивуацію, зачистку доріг. Насінневі посіви люцерни, конюшини в ранньовесняний період треба обробляти голчастими боронами, при цьому висота травостою повинна бути 10-12 см. Крім того, для знищення повитиці застосовують хімічні заходи боротьби згідно з Переліком пестицидів та агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, дотримуючись правил безпеки та санітарних вимог; опилення уражених рослин негашеним вапном зранку по росі (підвищення температури повітря вдень призводить до повної загибелі повитиці).

За більш детальною інформацією звертайтеся за адресою : м.Чернівці,вул.Надрічна 23 Б. тел. (0372)56-33-17 (066)8436355

Провдний фахівець фтосанітарних процедур Чернівецької обласної фіто санітарної

лабораторії

Олексій Русановський